N°. 2094. 1854.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau der COURANT.

MAANDAG, 13 MAART.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 11 Maart.

De Tweede Kamer heeft gisteren in behandeling genomen de voordragt van wet op de inkwartieringen en 't daar verder bij te pas komt. Dit voorstel deelt, wij merkten 't vroeger reeds op, in het droevig lot van de wet op de vestingen, die van de eene zitting tot de andere rond dwaalde, zonder ooit een rustpunt te vinden. Het is te verwachten dat de inkwartierings-wet zal worden verworpen. Er spraken toch gisteren verscheidene leden tegen om gewigtige bezwaren, terwijl de verdedigers schaars in getal en arm in bewijzen waren.

Een bestrijder der wet was in de eerste plaats de heer Sneede van Oudtshoorn, omdat de wet niet voldoende regelt, wat zij te regelen had, maar genoegzaam alles overlaat aan de militaire magt.

De heer van Akerlaken volgde hem op, en grondde zijne meening 1°. op de onvolledigheid der voordragt; 2°. op de ongrondwettigheid, omdat niet behoorlijk voorzien is in het punt van schadeloosstelling; omdat eene onbehoorlijke met art. 147 der Grondwet strijdende bevoegdheid wordt toegekend aan de militaire magt; omdat de onschendbaarheid der woning en het regt van eigendom niet genoeg werden geëerbiedigd; en eindelijk om art. 5 van het ontwerp, waarbij men verpligt wordt voor het door de militaire magt ontnomen eigendom, zoo het verkocht wordt, het te kort bij te betalen, dat uit gemaakte onkosten ten gevolge der onteigening mogt voortvloeijen; eene bepaling, die ongetwijfeld meer in een afgelegen Turksch Pachalik, dan in Nederland voegt.

De heer Godefroi vereenigde zich met het gevoelen van den vorigen spreker. Hij vindt het ontwerp onvolledig voor tijd van vrede en van oorlog. In de wet was wel geregeld *hoe* en door *wie*, maar nergens wanneer aan de wet moest worden voldaan. Op het laatste nu kwam het vooral op aan. En dat ook dit te regelen was betoogde hij uit eene verhandeling, vroeger door Thorbecke omtrent het onderwerp openbaar gemaakt.

De heer Asch van Wijk erkent de in het voorstel gebragte verbeteringen, maar vindt ze ongenoegzaam.

De heer Meeussen acht het onnoodig zijne afkeurende stem te motiveeren, omdat het onderwerp reeds uitgeput is.

De heer de Man neemt vooral het woord om op te komen tegen de strekking, die hij meent te ontwaren, om de grondwets-quæstie op zij te schuiven. Omtrent de onvolledigheid verwijst hij naar de verhandeling, door Mr. van der Linden in *Themis* geplaatst, waaruit de mogelijkheid der volledige regeling blijkt.

De heer van der Brugghen verdedigt het ontwerp, niet omdat het goed is, maar omdat de Regering eigenlijk niet verpligt is de goedkeuring der Kamer te vragen. De ongegronde bewering toegegeven, dan is het nog een zonderling argument, zoo als 't slechts broeijen kan in een anti-revolutionnair hoofd.

De heer Storm van 's Gravesande meent dat in deze aangelegenheid de militaire magt gelden moet boven de burgerlijke. Ten tijde van oorlog is het beginsel noodzakelijk; maar datzelfde beginsel ten tijde van vrede geldend te maken is althans in Nederland ongehoord.

Eindelijk de derde en laatste verdediger, de heer de Kempenaer, die sinds zijne jongste optreding door *tableaux vivants* argumenteert, heeft eene schilderij opgehangen, om er tranen van aandoening bij te storten, van de redenen van aanspraak, die een soldaat heeft op de belangstelling der ingezetenen. De *onvolledigheid* kon geen bezwaar zijn voor deze kamer. Waarom niet? Omdat zij had geklaagd dat andere wetten te *volledig* waren. Overigens, de Regering had hier niets te regelen dan de quæstien van eigendoms regt, al het overige moest ter regeling van de Regering verblijven. Dat de heer de Kempenaer gemakkelijk vergeet, hoe hij vroeger sprak en handelde, verwondert niet; maar 't kan toch bevreemden, dat bij hem niet het vermoeden opkomt, dat anderen welligt niet zoo kort van geheugen zijn.

De zitting is gesloten met eene redevoering van den heer Elout van Soeterwoude, die de wet bestrijdt, omdat de verkorting der hooge regten, waarvan hier zake is niet mag geduld worden.

Dewijl niemand meer het woord gevraagd heeft, zoo zal van daag de minister van oorlog zijn ontwerp, waarschijnlijk vruchteloos, verdedigen.

Zoo ongaarne wij zien, dat de vorsten in de groote wereld quæstien van persoon tot persoon behandelen; zoo gaarne ook zien wij dat hunne respektieve gouvernementen zich voor de regtbank der publieke opinie verdedigen en als zij het zwaard trekken, niet slechts vertrouwen op de stomme kracht van het kanon, maar tevens steun zoeken in het oordeel van de toeschouwende beschaafde wereld. Tot onze verwondering, maar niet zonder vreugd zien wij zelfs het Russisch gouvernement dien weg inslaan. Wij hebben gisteren gemeld hoe het *St.-Petersburger dagblad* van 2 Maart gemeend heeft geen antwoord te moeten schuldig blijven aan Lord Russell, die in het huis der Gemeenten zich een aanval tegen Keizer Nikolaas had veroorloofd in zulke onbetamelijke bewoordingen, dat zij ongepast zouden zijn jegens den minsten der Britsche ingezetenen. Het Russische blad heeft eene les van wellevendheid en welvoegelijkheid gegeven aan den Engelschen lord door de eenvoudige bemerking, dat de smaadredenen van den minister niet den Keizer kwetsen, en daarom onbesproken kunnen blijven. Het blad tracht slechts het gedrag van Rusland tegenover Engeland te regtvaardigen. En wat het daarvoor aanvoert, is van het hoogste gewigt, omdat het een der sluijers opheft, waarmeê de veroveringszuchtige inzigten der Mogendheden omtrent de oostersche aangelegenheden in het diepst geheim der kabinetten bedekt worden gehouden. Intusschen, middelerwijl men te St.-Petersburg openbaart, wat nog kortelings te Londen beraamd werd, verraadt men daardoor tevens van zelf dat ook Keizer Nikolaas niet belangloos voor de vrijheid der Grieken naar den Donau is getrokken. — Ziehier wat het blad van St.-Petersburg mededeelt.

Den Russen heeft het niet verwonderd dat het Fransche gouvernement wantrouwen heeft opgevat tegen het Russische. Maar van de zijde der Engelschen had men dat niet verwacht. Waarom niet? Het antwoord is belangrijk. Omdat Keizer Nikolaas zich nog onlangs met Engeland meent te hebben verstaan omtrent de verdeeling van Turkije. Men had namelijk te St.-Petersburg begrepen dat Turkije uitgeleefd had, en weldra zou in een storten, vooral toen Montenegro in opstand kwam en Frankrijk de quæstie der heilige plaatsen had geopperd. Keizer Nikolaas wendde zich toen tot Engeland. Daar was men 't met den Keizer eens; dat er niets overschoot, dan zich omtrent de verdeeling van Turkije te verstaan, en nota bene, het was Lord Russell zelf, die daarover het eerst van al de Engelsche ministers met Rusland in korrespondentie trad. Men vertrouwde zich, zonder eenig voorbehoud wederzijdsch toe, wat met de belangen der beide Mogendheden strijdig zou zijn, ten einde, wanneer het Turksche Rijk zou in een storten te verhoeden, dat men elkander niet tegen werkte. Met een woord, men trachtte het onderling eens te worden over het aandeel, dat ieder voor zich van het Turksche Rijk zou bekomen. Dit meenen wij, is de ware inhoud, de ware beteekenis van hetgeen wij vrij vertaald in het St.-Petersburger blad lezen. Alleen voegt het blad er nog bij, dat men was overeengekomen om het *statu quo* zoo lang mogelijk te behouden. En het is vermoedelijk alléén om dat *statu quo* te behouden, dat de Russen de Pruth zijn overgetrokken en den Donau bedreigen, en daarmeê het Turksche Rijk in een toestand hebben gebragt, die aan het *statu quo* een einde moest maken.

De openbaring is van belang. Zij wordt bevestigd door hetgene vóór en kort na Prins Menzikoffs zending, in de Engelsche bladen te lezen was. Dag op dag leverden toen de groote Londensche bladen, die het oor der staatsmannen ten hunnen dienste hebben, artikelen, waarin beweerd werd, dat het Turksche rijk niet langer was te handhaven. Het tijdstip was aangebroken of zou weldra aanbreken, dat men tot verdeeling zou moeten overgaan. Is het niet opvallend, dat die polemiek der Engelsche bladen zamentreft met de geheime onderhandelingen, over dat zelfde onderwerp, tusschen Rusland en Engeland gevoerd?

Maar nu is er nog iets anders. Ook al de Oostenrijksche organen van dien tijd waren gevuld met hetzelfde betoog, en zelfs er verscheen in Oostenrijk eene brochure, die de aandacht van gansch Europa trok, zoo om den persoon die haar schreef, als om hetgeen hij voorspelde. Ook Oostenrijk scheen toen bereid te helpen deelen. Men moet daaruit afleiden, dat ook met Oostenrijk in 't geheim is onderhandeld. Het St.-Petersburger blad zwijgt er van; maar 't is niettemin niet te betwijfelen. Is Oostenrijk betrokken geweest in de onderhandeling tusschen Rusland en Engeland? Naar het artikel van St.-Petersburg te oordeelen zou men ontkennend moeten antwoorden. Maar men mag in allen gevalle vermoeden, dat gelijk Keizer Nikolaas behoefte heeft gehad om de koningin van Engeland te raadplegen, hij zoo ook aan zijn goeden vriend van Oostenrijk zal hebben medegedeeld, wat hij noodig achtte om van Keizer Frans Jozef het verlangde antwoord uit te lokken.

Het is niet moeijelijk te gissen, dat Pruissen en Frankrijk in de zaak niet zijn gekend of gehoord. En wij verklaren 't ons uit dien hoofde waarom Frankrijk zich zoo toegevend heeft betoond, om afstand te doen van de op hoogen toon in Turkije geëischte en verkregene handhaving der latijnsche regten op de heilige plaatsen. Frankrijk heeft vermoedelijk de lucht gekregen, van hetgene in 't geheim door Rusland met Engeland en met Oostenrijk gesmeed werd. Het moest daarom tijd winnen, betoonde zich inschikkelijk, was toegevend, zeer handelbaar en buitengemeen vredelievend.

Frankrijks Keizer heeft zich daarin werkelijk een staatsman getoond. Want hij is er in geslaagd, om al de kansen die tegen hem waren, te zijner gunste te keeren.

Engeland is blijkbaar van Rusland afgevallen. Waarom? De eigenlijke oorzaak kan later eerst bekend worden. Maar hetzij Engeland trouwloos Rusland misleid heeft, hetzij het door latere overweging tot andere plannen gekomen is, zooveel blijkt in allen gevalle uit de openbaring der Russische pers, dat Engeland evenmin als Rusland belangloos in de zaak is. Indien men op dit oogenblik te Londen liever ten strijde gaat met behulp der Franschen, dan met den bijstand der Russen, het kan alleen zijn omdat het verbond met Keizer Napoleon meer voordeelen aanbiedt, dan de geheime verstandhouding met Keizer Nikolaas.

Wij zien alzoo bevestigd, dat de godsdienstige quæstie de vrijheid der Christenen, zoo wel van den kant van Rusland, als van de zijde van Frankrijk en Engeland een voorwendsel is; de wezenlijke oorzaak van den oorlog is geene andere dan eene quæstie van magt en invloed.

De vredes-kansen worden er niet beter door. Lord Palmerston, die op het gastmaal van de *reform-club*, zoo onbeperkten lof geeft aan den Franschen Keizer wegens de onderhandelingen met hem in den laatsten tijd gevoerd, doet vermoeden, dat Engeland van Frankrijk in *geheim* overleg voordeeliger voorwaarden heeft kunnen bedingen, dan door Rusland zijn kunnen worden aangeboden. En dat Engeland, na zich eerst met Rusland omtrent de Oostersche quæstie verstaan te hebben, nu in diezelfde Oostersche quæstie tegen Rusland in een kostbaren oorlog gaat, dat bewijst dat die oorlog verre de voordeelen overtreft.

Maar dan blijkt daaruit ook, dat noch Rusland, noch Engeland tot koncessien genegen kunnen zijn, en dat de oorlog onvermijdelijk is, tenzij men van Engeland eene nieuwe wending tegen Frankrijk mogt hopen, eene eventualiteit, die Keizer Nikolaas niet verwacht, noch ook begunstigt. De verbittering der Russen tegen de Engelschen is groot. Hoe zou het anders mogelijk zijn, dat Rusland zich bloot geeft door het openbaren van geheime onderhandelingen, die, zoo zij Engeland kwetsen, evenzeer Rusland treffen, dewijl het daardoor duidelijk wordt gemaakt, dat Rusland alleen door begeerige blikken op Turkije in deze aangelegenheid is en wordt gedreven. Het schrijven van 't Russisch blad geeft den Franschen Keizer, wanneer hij zoo het trouwlooze Engeland, en het listige Rusland ziet ten toon gesteld, alle reden om in de vuist te lagchen.

Wij hebben meermalen de overtuiging uitgesproken, dat er in de kabinetten van Europa geheime verdragen op touw stonden. Rusland heeft zich, uit wraak tegen

Engeland, gehaast wereldkundig te maken, dat er werkelijk dusdanige geheime plannen waren gesmeed tusschen Rusland en Engeland. De naastbijzijnde toekomst, zal ten minste door de gebeurtenissen openbaren, welke plannen thans tusschen Engeland en Frankrijk zijn beraamd.

Het wetsontwerp tot vrijwillige verwisseling van Staatsschuld is op den 28 Februarij in de Afdeelingen der Tweede Kamer onderzocht. Het voorloopig verslag, opgemaakt door de heeren van Rappard, Thorbecke, Heemskerk, Hoffman en van Bosse, houdt hoofdzakelijk het volgende in:

§ 1. 't Was aangenaam, *thans* van de Regering te vernemen, dat de finantieele toestand zoo gunstig is. Te aangenamer, wijl de Regering dienaangaande eene tegenovergestelde meening scheen toegedaan bij de beraadslagingen over het voorstel der negen leden. Nu die toestand echter zoo gunstig is, waarom werden dan niet voorstellen ingediend tot vermindering van belastingen op de eerste levensbehoeften, of tot tijdelijke schorsing der meest drukkende lasten? 't Is onaannemelijk, dat de toestand van Europa die toezending zou tegen gehouden hebben. Die toestand zou dan ook moeten afgehouden hebben van een finantieelen maatregel, als in het aanhangige ontwerp is vervat. In eene der Afdeelingen had men gaarne eene rentebelasting voorgedragen gezien.

Deze beschouwingen bleven echter niet zonder tegenspraak. Was de finantieele toestand door de Regering niet te gunstig geschetst? Er was, verder, geene kontradiktie tusschen het vroeger en tegenwoordig gedrag der Regering. De minister, die, ter gelegenheid van het voorstel der negen, de finantien in *statu quo* wilde gelaten hebben, was sedert dien tijd afgetreden. Afschaffing of schorsing van belastingen zou, bij de tegenwoordige gesteldheid der dingen, zeer onraadzaam zijn. Eene rentebelasting zou welligt strijden met de eischen der eerlijkheid of de voorschriften der goede trouw.

§ 2. De onrustwekkende verschijnselen aan den staatkundigen gezigteinder maakten het welslagen van den voorgestelden finantieelen maatregel hoogst twijfelachtig. Men was van oordeel dat men liever, tot delging van staatsschuld, voort moest gaan den lagen stand der beursprijzen zich ten nutte te maken. Oorlog zal nieuwe leeningen met zich voeren; dien ten gevolge zullen de kapitalisten het uitzigt hebben om hunne gelden tot hoogere renten te plaatsen en alzoo minder bereid worden bevonden om hun geld te beleggen in een fonds, dat »zoover het geheimzinnig plan eene oordeelvelling toelaat" — hun luttel voordeel schijnt te beloven. »Aanvankelijk toch zal de lotingskans niet meer dan ongeveer 1/5 ten honderd van het kapitaal zijn; let men nu op den prijs, die voor de lotingskans op de 3½ percents Amortizatie-syndikaat wordt betaald (zijnde cirka 4 percent) van welk fonds thans ongeveer 1½ percent van het nog aanwezige kapitaal uitgeloot wordt, dan zou bij vergelijking de prijs van de lotingskans der nieuwe 3 percents schuld, naauwelijks op ½ percent te schatten zijn."

Eenige leden hebben, ook om de tijdsomstandigheden, verlangd het voorstel voorloopig aan te houden.

§ 3. Dat de tegenwoordige minister van Finantien slechts *ad interim* met het departement is belast en daarenboven den last der Buitenlandsche Zaken te torschen heeft, was in alle Afdeelingen een bezwaar tegen deze wetsvoordragt. Was de interimaire minister definitief minister van Finantien, daar waren er, die dan met meerdere gerustheid het van hen gevraagde vertrouwen zouden schenken. »Zeer enkelen," zouden nu ten minste wenschen, dat de volmagt van *vier* jaren op *één* jaar wierd verkort.

§ 4. Bijkans algemeen was de klagt over gemis aan behoorlijke toelichting, zoodat de volksvertegenwoordigers, bij het onderzoeken van dit voorstel, als in het duister moesten rondtasten om tot eenig begrip van het geheimzinnig plan te komen. Het kan dan ook alleen maar »bij gissing" gekend en berekend worden. Dat mag niet zijn. De Staten-Generaal zouden zoo doende van hun grondwettig regt afstand doen en een deel van hun toezigt op de finantiën roekeloos prijs geven. — »Zeer enkele leden" hebben geantwoord, dat geheimhouding tot het wezen der operatie behoorde; dat de schuldverwisseling *vrijwillig* zou zijn, enz. — Men gaf tot wederantwoord, dat het eene niet wenschelijke aanbeveling van het geheele ontwerp scheen, te moeten zeggen, dat *geheimzinnigheid* en *kunstgrepen* tot het *wezen* daarvan behoorden. Van openbaarheid en eenvoud in de finantiën hebben wij de beste uitkomsten gezien en groot voordeel genoten. Het bejagen van voordeel voor de schatkist door het kansspel ter beurs aan te moedigen, heeft eene onzedelijke strekking. Mogen, daarenboven, zoo de belangen van weezen en minderjarigen op het spel gezet worden? Ook dit nog verdient opmerking, dat, gaat het voorstel door, het vermoedelijk batig slot van het jaar 1853, ten bedrage van nagenoeg vijf millioenen, gedurende vier jaren buiten beschikking zal kunnen blijven.

§ 5. En welke zijn nu, tegenover die gemaakte bedenkingen, de groote voordeelen van den maatregel? Gelukt hij, »dan is de Staat zeker, dat van nu aan de noodzakelijke uitgaven op de begrooting met ruim *eene tonne* gouds worden verminderd; dat die som jaarlijks met *f* 30,000 klimt, en dat zonder eenige opoffering jaarlijks een millioen van 's Lands schulden wordt afgelegd. Met eene opoffering toch van hoogstens *f* 5,120,000. is de Regering verpligt, om zonder kapitaalsverhooging eene rentebesparing te bezorgen van *f* 1,380,000. Hiertegen is intusschen door verre de meeste leden het volgende aangemerkt: stel de rentebesparing op *f* 1,380,000; voor de uit te geven *f* 5,120,000 zouden thans kunnen verkregen worden 6 millioen 4 percents, uitsparende *f* 240,000 zoodat de winst slechts is *f* 1,140,000. Hiervan *moet* volgens art. 3 tot aflossing worden besteed *f* 1,035,000, zoodat de mindere uitgaaf slechts zoude zijn *f* 105,000, jaarlijks klimmende met hoogstens *f* 30,000. Indien intusschen binnen de vier eerstvolgende jaren eene conversie van de 4 in 3½ percents mogelijk mogt worden, dan zou men hierdoor winnen *f* 1,240,000 — thans nog minder. Bij zulk eene conversie zou de wetgever de vrije beschikking behouden over de winst: hetgeen in moeijelijke tijden hoogst wenschelijk is. Volgens dit outwerp snijdt men zich thans de gelegenheid af tot eene conversie van 4 in 3½ percents; later van 3½ op 3, en dus mede van 3 percents op 2½.

»Derhalve, terwijl de omstandigheden voor amortisatie allezins gunstig zijn, en men door den loop der zaken af te wachten, zich gelijken of meer gunstigen uitslag beloven mag, wordt aan de wetgeving hier voorgesteld zich vrijwillig aan banden te leggen, en aan schoonschijnende kansen een zeker voordeel op te offeren."

Intusschen vond het gevoelen, »dat latere conversie door de volvoering van dezen maatregel *niet* zou worden belet, enkele verdedigers. Geen artikel der wet zelve sluit haar uit: dienaangaande kon geen tweederlei meening zijn. Maar de meerderheid wees op de verklaring in de Memorie van Toelichting. Wat toch zou anders de zin dezer woorden zijn: »dat de schuldeischers van den Staat zich — voor eene nadere verlaging van hunne »inkomsten zullen gewaarborgd zien" (bl. 1)? Moest niet een waarborg van dien aard, thans aan de bezitters als lokaas voorgehouden, eene nadere conversie onbillijk doen achten?"

»Geen deel der wet vond zoo sterke en algemeene tegenkanting als de verpligte jaarlijksche aflossing, die als hoofdbezwaar tegen deze voordragt is beschouwd. Zulk eene verpligting werd voor den Staat nadeelig genoemd, daar zij de wegneming van drukkende lasten belet; voor de renteheffers gevaarlijk of misleidend, daar zij in tijden van nood of van buitengewone uitgaven toch niet kan worden nagekomen.

»Vele leden bragten de geschiedenis van het Amortisatie-syndicaat in herinnering, om te doen zien in een sprekend voorbeeld, hoe weinig de amortisatiefondsen met oploopende renten aan de verwachting beantwoorden."

§ 7. »In vier Afdeelingen heeft men gemeend, dat art. 9 der wet van 27 September 1841 (*Staatsblad* n°. 35) door deze wet *niet* zou worden afgeschaft: en dat, met het oog op de beloften destijds aan de schuldeischers van den Staat gedaan, de verpligting tot aankoop van schuld op den voet bij dat artikel bepaald, naast de verpligtingen uit dit voorstel spruitende, zou blijven bestaan. In de wet van 1841 was de bedoeling geene andere geweest, dan om jaarlijks uit de inkomsten van den Staat eene zekere som te bestemmen tot delging van schuld. Bij deze voordragt is blijkbaar het doel, om eene conversie der 4 percents schuld zoo te bewerken, dat de houders een deel van hunne renten opofferen om de aflossing hunner kapitalen te verkrijgen. Deze laatste operatie nu kon, naar men meende, niet in de plaats treden der eerste, maar beide moesten te gelijk worden voortgezet."

Art. 5. »Andermaal zijn hier met kracht de bedenkingen gerezen tegen het onbepaalde der volmagt door de Regering gevraagd. Zoo als het in eene der Afdeelingen kort en juist is gezegd; »een minister ad interim vraagt eene volmagt in blanco, om gedurende eene reeks van jaren met de staatsschuldeischers te onderhandelen naar goeddunken, — *mits* hij slechts elf tonnen gouds uitspare."

Art. 6. »Eenparig is in al de Afdeelingen de afkeuring over dit middel geweest; slechts een enkel lid kon er in berusten. Sommigen noemden zoodanig hulpmiddel het welgevestigd crediet van den Nederlandschen Staat onwaardig. Onze finantiele toestand is gelukkig niet van dien aard om dergelijke kunstenarijen noodig te hebben. Men vergete toch niet dat het kansspel onmogelijk binnen zekeren kring zal worden beperkt; dat de loten aan de beurs zullen verhandeld worden, en tallooze kunstgrepen en misbruiken het gevolg moeten zijn."

Wij besluiten onze rekapitulatie van het voorloopig verslag, met hetgeen daarin omtrent artt. 5 en 6 der wetsvoordragt gezegd wordt.

— Een behendige gauwdievenstreek werd eenige dagen geleden te Maintz gepleegd. Een jongeling treedt den winkel van een zilversmid binnen en bestelt voor den in de nabijheid wonenden pastoor, twaalf zware zilveren lepels, verzoekende dat de dienstmaagd ze onmiddellijk met de gekwiteerde rekening bezorge. Aan dat verzoek werd dadelijk voldaan en vergezeld van de dienstmaagd, begeeft de jongeling zich naar het pastoorshuis, treedt binnen, neemt voor de kamerdeur de lepels van de dienstmaagd om ze den pastoor te toonen en te zien of hij te spreken is. In de kamer gekomen stelt hij zich den geestelijke voor als een ongelukkige, die met zijne jonge vrouw in oneenigheid leefde, hem zijne bemiddeling verzoekende tot het bewegen zijner vrouw dat zij hem niet mogt verlaten, ten welk einde hij haar had medegebragt. De pastoor was natuurlijk dadelijk bereid om pogingen tot bevrediging der jonge gehuwden aan te wenden, en verzocht den jongeling zijne vrouw binnen te leiden. De listige dief opent daarop de deur en zegt tot het meisje: »Mijnheer de pastoor wil u spreken." Het meisje treedt binnen en tegelijker tijd verwijdert de dief zich met de twaalf lepels. Daarop ontstond eene wederzijdsche verbazing, want het meisje begreep niet waarom zij als getrouwde vrouw werd vermaand, daar zij slechts gekomen was om als winkeldochter het geld voor de twaalf lepels te ontvangen. Eene verklaring volgde, maar te laat, want van den dief was geen spoor meer te vinden.

Blijkens mededeeling van het Pruissische telegraafbestuur zijn de kantoren van den Rijkstelegraaf, over Hamburg, in verbinding gesteld met de kantoren van den Staatstelegraaf in Denemarken.

Voor de verzending van een enkelvoudig berigt naar deze kantoren wordt betaald:

Naar	Van Amsterdam, Dordrecht, Gorinchem, 's Gravenhage, Rotterdam en Utrecht.	Van Arnhem.
Altona	5.71 gl.	4.51 gl.
Elseneur (Helsingör)		
Flensburg		
Friedericia		
Kopenhagen	6.16^{5} »	4.96^{5} »
Korsör		
Nyburg		
Rendsburg		

De bepalingen voor de dienst op de lijnen der Duitsch-Oostenrijksche vereeniging zijn ook op het verkeer met de Deensche telegraafkantoren toepasselijk behoudens de onderstaande wijzigingen.

De voor Denemarken bestemde berigten moeten in de Duitsche taal gesteld zijn. Bij doorzetting naar andere aansluitende telegraaflijnen moeten de berigten vervat zijn in de taal welke daar gebruikelijk is.

Geen bijzonder berigt mag meer dan 100 woorden bevatten.

Het telegraafbestuur neemt hoegenaamd geene verantwoordelijkheid op zich ten aanzien van het overbrengen van een berigt binnen een bepaalden tijd en het verloren gaan of verminken van den inhoud van een berigt.

Bezorging buiten de lijnen kan geschieden per post of per estafette. Hiervoor wordt een borgtogt gesteld.

Voor elk afschrift van een berigt wordt 0.45½ gl. betaald.

Nachtberigten moeten uiterlijk vóór 8½ ure des avonds aangekondigd zijn.

Voor nachtberigten worden de dubbele kosten van de verzending bij dag betaald.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 10 Maart. Rusland gaat voort zich van de pen te bedienen ten einde zijne staatkundige intrigues voor Europa te verdedigen. Zoo behelst thans het *Journal de St.-Petersbourg* een *memorandum*, waarin de oostersche questie van den grond af wordt opgehaald. Alles wat voor den brutalen *coup* van vorst Menschikoff heeft plaats gehad, wordt met de grootste uitvoerigheid verhaald, en in een zoodanig fraai licht gesteld, dat er geen ander resultaat is uit op te maken, dan dat Rusland in al zijn handelingen zich steeds zeer gematigd betoond heeft, en het regt aan zijne zijde had. Men kan niet ontkennen dat het pleidooi met behendigheid is opgesteld, ofschoon er niets nieuws in voorkomt. Reeds heeft de Czaar zelf of graaf Nesselrode zich voorlang van dezelfde drogredenen bediend.

Deze *Memorandum* is aan alle agenten der Russische diplomatie in het buitenland verzonden, ten einde aan de verschillende hoven te worden overhandigd.

— Meer en meer begint het vooruitzigt te verdwijnen, dat ook Pruissen en Oostenrijk zich bij Frankrijk en Engeland zullen aansluiten. Naar allen schijn zullen zij eene strikte onzijdigheid blijven bewaren, en de troepen die Oostenrijk in beweging brengt, zullen slechts dienen tot dekking zijner grenzen en niet om Rusland te bestoken.

— Er is alle reden om te gelooven dat het berigt, der inneming van Kalafat door de Russen, gelijk zulks verspreid is door den *Morning Herald*, geheel onwaar is.

— Men spreekt van een maaltijd welke eerstdaags door de leden der wetgevende vergadering aan de officieren der Oostersche expeditie zal worden aangeboden.

ENGELAND.

LONDEN, 10 Maart. De vereenigde eskaders voor Besika ten anker, hebben last ontvangen de Zwarte Zee op te zeilen. In den loop der volgende week zal zulks plaats hebben.

— Zondag gaat de eerste divisie van het eskader voor de Oostzee bestemd onder zeil. De koningin zal eerst een rede houden.

Het geheele eskader zal bestaan uit 50 schepen, waarbij zich nog een Fransch eskader zal voegen, benevens vier linieschepen, zes fregatten en vier stoombooten van Zweden, ingeval de Czaar de neutraliteit van dat rijk niet wilde erkennen.

— De Grieksche opstand is nog verre van bedwongen te wezen. De koning van Griekenland is niet bij magte zijne onderdanen te beletten deel te nemen aan de oproerige beweging, welke bovendien bij koningin Amelia aanmoediging vindt.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 10 Maart. De *Zeit* berigt dat de generaal der cavalerie en adjudant des Konings, graaf von der Gröben, den 9den dezer met eene buitengewone zending uit Berlijn naar Londen zou vertrekken; alsmede dat ook naar Parijs en Weenen buitengewone gezanten stonden afgevaardigd te worden, zijnde de generaal vorst van Hohenzollern Sigmaringen als zoodanig voor Parijs bestemd.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 11 Maart.

GETROUWD (9 Maart): J Jansen Eijken Sluijters met M. C. de Burlett.

BEVALLEN (9 Maart): S. A. M. Kooij, geb. van der Meulen, Z.

OVERLEDEN (6 Maart): H. Stark, 73 j. - D. G. Windhouwer, geb. Hermann, 31 j. — (8 Maart): J. W. Rauch, 25 j. - J. Ott, 75 j.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 11 Maart.

Overzigt der Week.

KOFFIJ. Hetgeen in de *Java*-soorten omgezet is, was wederom van weinig beteekenis. Enkele Ceelen goed ordinair blank zijn tot 30½ cs., ordinair tot 30 cs. afgegeven. De gisteren geveilde 3134 balen *Padang*, zijn hoewel zeer billijk van 29¼ tot 34 cs., echter zeer coulant geplaatst.

THEE. Hierin heeft zich het verhandelde bepaald, tot vervulling der dadelijke behoefte. — De algemeene aandacht heeft zich meer gevestigd op de veiling van *Chinesche* soorten; tegen 22 dezer te Rotterdam, der Lading *Monarch*, alsmede van andere kleine partijtjes daarbij voorkomende, waarvan de volgende getaxeerde waarde wordt opgegeven: *Congo* ordinair 94 a 96 cs., redelijk ordinair 95 a 98 cs., vrij goed 98 a 102 cs., goed soort 100 a 105 cs., zeer goed 110 a 115 cs. — *Souchon*, redelijk ordinair 105 a 110 cs., vrij goed 110 a 115 cs., goed 115 a 120 cs., zeer goed 140 a 145 cs., zeer goed en geurig 150 a 155 cs. — *Pecco* redelijk goed grijs 125 a 130 cs., zeer goed grijs 135 a 140 cs., mooi grijs 150 a 160 cs., zeer mooi grijs 170 a 180 cs. — *Thunkay* ordinair 92 a 96 cs., vrij goed 95 a 100 cs., goed 110 a 115 cs. — *Hysant* vrij goed 115 a 120 cs. — *Uxim* ordinair 100 a 105 cs., redelijk 110 a 120 cs., goed 125 a 130 cs., zeer goed 135 a 140 cs. — *Imperial*, ordinair 120 a 125 cs., redelijk 130 a 135 cs., vrij goed 140 a 145 cs. — *Flowery Pecco*, redelijk grijs 110 a 115 cs.; extra fine en superior *Souchon*, zeer goed en geurig 140 a 145 cs., fine *Souchon* 135 a 140 cs.

TABAK. Van *Marijland* zijn door de hooge vorderingen der houders, alleen maar 20 vaten uit de eerste hand verkocht geworden. — Daarentegen zijn van *Java* bladen omgezet 826 pakken D M v O tot geheimen prijs voor *Uitvoer*, terwijl de aan de markt gestelde 570 pakken *Plantage Klein*, onverkocht zijn gebleven, dewijl dezelve boven de marktwaarde wordt gehouden. — De op 8 ll. geveilde 748 pakken en 51 rollen *Brazil* zijn zeer billijk verkocht geworden, van 20 a 32 cs. voor de pakken en 27 a 27¼ cs. voor de rollen; verder zijn nog 57 pakken ordinaire *Java* van 24½ tot 28¼ cs in veiling afgegeven. — De volgende veilingen zijn nog aangeslagen: tegen 29 dezer 1508 pakken *Java* en tegen 6 April 1980 pakken *Java*.

SUIKER. *Ruwe*. De stemming blijft flaauw met trage kooplust. — Van *Surinaamsch* zijn alleen maar enkele partijtjes van f 23 tot f 26 verhandeld, verder is nog eene afdoening bekend geworden van 1400 kranjangs *Java* N° 8 tot N° 16, zeilende pr. *Cecilia*, tot f 1½ onder de November middelprijzen. — Van de op 7 ll. geveilde 12382 matten *Manilla* zijn niet meer dan 600 matten van f 22¾ a 23 verkocht, het overige om derzelver geringe kwaliteit opgehouden en niet geveild. De beschadigde lading uit *Bahia* heeft van f 25½ tot f 29½ opgebragt. — De kwaliteiten der op 16 dezer bij de N. H. M. in veiling voorkomende 63,155 kranjangs *Java* bestaan als volgt: *Standart*, N° 6. 231 kr., N° 7. 1195 kr., N° 8. 2885 kr., N° 9. 2456 kr., N° 10. 2093 kr., N° 11. 2027 kr., N° 12. 7254 kr., N° 13. 6276 kr., N° 14. 5288 kr., N° 15. 3540 kr., N° 16. 6680 kr., N° 17. 11513 kr., N° 18. 5745 kr., N° 19. 801 kr., te zamengestelde soorten 5216 kr. — *Geraffineerd voor Uitvoer*. In *Crushed* is al wederom zeer weinig omgezet en de prijzen houden op onze voorgaande verlaagde noteering met moeite staande.

SPECERIJEN voortdurend zonder de minste handel, waardoor de prijzen als nominaal te beschouwen zijn.

RIJST. Omzettingen uit de eerste hand hebben er geene plaats gehad, daarentegen blijft de vraag voor het binnenland aanhouden, waardoor verscheidene partijen gepeld genomen zijn, als *Java* tot 10½ a 11½; *Aracan* f 10¼ a 10¾ na kwaliteit; *Tafel* f 13½ a 14.

GEDROOGDE FRUITEN. Door de aangeslagen veilingen tegen 15 dezer zonder dadelijke omzet. — Van *Rozijn* zijn 140 vaten nieuw rood Smirna defect van f 14 a 17 en nieuw zwart defect van f 8⅝ tot f 9½ in veiling verkocht.

POTASCH. Houdt zich goed op prijs en nu en dan met eenige handel. Nieuwe *Petersburger* f 14½ E., jarige f 14 E.; *Toscaansche* f 15½ E.

VERFWAREN. *Indigo*. Zonder verandering met weinig handel. *Cochenille*. Niets in gepasseerd. — *Verfhouten. St. Domingo Campeche* genoot iets meerdere vraag; 65 ton zijn met f 4¾ betaald en wordt op f 5 gehouden; *Geel* 16 ton mooi *Savanilla* bragten vorige prijzen op. — Van *Sandel*, *St. Martens* en *Sapan* zijn kleine partijtjes verkocht; het eerste is thans niet onder f 5 eerste hand te koop. — *Harst*. Circa 500 vaatjes *Bruine* zijn zeilende met f 4½ Entr. betaald en alzoo thans weder opgeruimd; van *Geele* en *Witte* wordt mede iets verwacht. — *Terpentijn-Olij* onveranderd. — *Divi Divi* gezocht doch ontbreekt geheel. — *Zwavel*. Niets in gepasseerd. — *Salpeter*. Voortdurend schaarsch. — *Meekrap*. Blijft weinig begeerd, de ordinaire kwaliteiten aangeboden en lager te koop, goede en betere soorten zeer vast.

STERKE DRANKEN. Van *Arak* zijn wederom diverse zeilende partijtjes tot verhoogde prijzen omgezet. — *Genever* 100 % eerste soort f 25, tweede soort f 24. — *Moutwijn* 91 % f 20 pr. vat a kontant.

METALEN. *Banca Tin* zonder omzet op f 75½ a 76 gehouden. — *Koper*. *Ruw* zeer gedrukt en nominaal op onze voorgaande noteering. — In veiling zijn 100 kistjes *Japansch* tot f 68 a 69 opgehouden en naderhand tot geheimen prijs voor *Uitvoer* afgedaan.

KATOEN. Amerikaansch en Surinaamsch werd lager afgegeven, niettemin bleef de vraag onbeduidend en bepaalden zich de omzettingen van beide soorten slechts tot 100 pakken, waaronder het 50 pn. restant ex *Isabella* C. Jonas van Baltimore.

VETWAREN. *Talk* minder begeerd. Petersburger geele f 37½. — *Smeer*. Amsterdamsch f 35, buitenlandsch f 34 a f 34½. — *Traan* met weinig aftrek; Robben f 39½; Berger bruin f 45, blank f 46 a 48. — *Patentolij* f 39 a 39¼ a kontant. — *Rondvisch* f 7½ a 8½. — *Ansjovisch* wordt vast gehouden, nieuwe f 15, van 1851 f 14, van 1850 f 12. — *Haring*. Volle f 24. — *Noordvisch* in droog zout f 21, dito in pekel f 24 pr. Ton.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 10 Maart. Rogge. Was gedurende deze week volkomen prijshoudend, en zijn verscheidene partijen hard gedroogde opgeruimd. Men noteerde: 144/2 ℔ Reval f 365, f 363. 6/w.; 142/2 ℔ dito f 362 6/w.; 146/2 ℔ Libau f 358, f 36. 6/w.; 143/2 ℔ Reval f 365 6/w.; 143/2 ℔ Norder f 365 6/w.

Gerst. Is als ruim prijshoudend aan te nemen. De omzet was echter niet groot. Men besteedde volgende prijzen: 128/2 ℔ Libau en 129/2 ℔ Koersche f 246, 248 6/w.

Moutwijn ging Zaturdag op f 20½ terug, Maandag was alzoo moeijelijk aan te komen en nadat Dingsdag nog enkele posten alzoo werden afgedaan, verhoogde de markt op f 20¾; daar er zich echter Woensdag geen vraag voordeed, bood men eerst a f 20¼ [illegible] en heden enkele posten a f 20 kon bekomen.

Jenever f 24,50. — Amst. Proef f 25 75.

MIDDELBURG, 9 Maart. Tarwe. Puike blank Zeeuwsche Nieuwe f 15,75, mindere f 15,50 a 15; puike jarige Walchersche f 16, puike Nieuwe dito f 15,75 en 16, mindere f 15 a 15,50, Zomer f 14. — Rogge. Noordbrabantsche f 11,75 en Axelsche f 12. — Gerst. Puike Winter f 7,90 a f 8; dito Zomer f 6,70 a 6,80. — Walchersche Witteboonen f 13,50 tot 14; dito Bruineboonen f 14,50 a f 15 naar deugd; Walchersche Paardeboonen f 7,50 en 7,75; Dito Groene Erwten f 11,25 tot 11,75, groote f 12 a 12,50. — Zeeuwsche Groene Erwten f 10; Dito Paardeboonen f 7,25. — Koolzaad, puike soorten f 13,50. — Raap-Olie f 40. Patent Olie f 42. Lijn-Olie f 34,50. — Harde Lijn-Koeken f 12 per 104 st.

ANTWERPEN, 10 Maart. *Granen*. Gisteren zijn nog diverse zaken in Tarwe en Rogge tot vaste prijzen afgesloten.

Huiden. De verkoopen in deze week hebben bestaan uit 10,500 stuks drooge en gezouten Buenos-Ayros en Rio-Grande Huiden tot vaste prijzen.

Potasch Zeilende zijn verkocht 90 vaten Amerikaansche.

Suiker. *Ruwe*. Heden zijn afgedaan 5015 matten Manilla en van *Geraffineerd* 100 mille kilo Melis gedeeltelijk op levering.

BORDEAUX, 7 Maart. *Voorloop* 3/6 blijft op fr. 180 gehouden.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 10 Maart. Belg. leen. 2½ pc. 47½, 1840, 1842 4½ pc. 84, 1852, —; Spanje 1—3 pc. 17 9/16; Binnenl. 3 pc. 33⅝g; Romeinen 5 pc. 81⅜; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 64⅝

PARIJS, 10 Maart. Fransche 3 pc. 66.45; 4½ pc. 93 10; Bank-Aktiën 2670; 3 pc Spanje 34 a ½; id. 1 pc. —; 4½ pc. Rusland —; Met. 5 pCt. —; Rom. Leening 1850 84.

LONDEN, 10 Maart. Consols 90⅞ a —; 3 pc. Spanje buitenl. 36 a —; 1 pc. dito 17⅞ a —; Comité-Bewijzen 3⅞ a ; Passive 3⅝ a —, Rusl. 5 pc. 89 a —; 4½ pc. dito 81 a ; Holl. 4 pc. 85¼ a —; 2½ pc. 55½ a —; Braz. 98 a —; Peru 4½ pc 62 a —; Gren. uitg. 6¼ a ; id. werk. 17½ a —; 3 pc. Mexiko 24¼ a —; 4 pc. Portugal 34½ a —; Ecuador 3⅞ a —; Wissel op Amst. 11.14½, Parijs —.—; Hamburg 3 m. —.—.

WEENEN, 10 Maart. Met. 5 pc. 85⅞; id. 4½ pc. 76½; Bank-Aktien —; Wissel op Londen 12.49, Amst. —; Parijs 154; Goud 35½, Zilver 29.

BERLIJN, 10 Maart. 3½ pc. Pruissische Staatschuld —; 4½ pc. Rusland 77; 5 pc. 86; Wissel op Londen 3/m. 6 Th. —; Parijs —; Amst. —; Ween. —; Petersb. —.

HAMBURG, 10 Maart. Spanje 3 pc. 30¾; id. 1 pc. 16⅜; Rusland 5 pc. 83⅝; Wissel op Londen 3/m. —; Amst. —.—.

FRANKFORT, 10 Maart. Met. 5 pc. 64; 3 pc. Spanje binnenl. 33⅝; id. 1 pc. 17 15/16; Wissel op Londen 3/m. —; Amsterdam —; Parijs —; Weenen —.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

	pCt.	10 MAART 4 u. gebl.	11 MAART 4 u.		gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	54 9/16	54 5/16	54⅜	
Dito Dito	3	66⅛			
Dito Dito	4	82¾	82½		
Amortisatie	3½				
Handel-Maatschappij	4½	110			
Haarlemmermeer	5				
O. I. Leening 1844	4				
Aand. Arnh. Spoorweg	4½				
Dito Hollandsche dito					
Obligatiën	4½				
België, Certifikaten	2½				
Dito	4½				
Dito *Rothschild*	2½				
Frankrijk, Certifikaten	3				
Rusl., bij *Hope en C°.*	5	95¼	95	95½	95¼
Dito A°. 1828—1829	5		94¼		
Inschr. op 't Grootboek	6				
Dito Certifikaten	6	58			
Certifikaten te Hamburg	5				
Negot. 1831 en 1833	5				
Negot. 1840	4	72¼			
Dito *Stieglitz*	4	72	71¼		
Dito Nieuwe	4				
Nieuwe Engelsche	4½	79½	79½		
Spanje, Nieuwe 3 pCt. thans	1	17 11/16	17⅝		
Nieuwe	3				
Binnenlandsche	3	33½	33 7/16	33½	
Cert. Coup. Sp. Com.		8 5/16			
Amortisable Schuld					
Portugal, te Londen	3	31½	31 5/16	31⅜	
Dito Uitgestelde					
Weener Bank	5				
Dito	4				
Metalliek 1816—1852	5	61½	60	60½	
Dito 1847	2½	31⅝	31	31⅛	
Dito 1851 en 1852	2½	31⅝	31	31⅛	
Dito 1849	5	77	76¾		
Dito Letter B	5	77	76¾		
Aand. f 500 bij *Rothsch.*					
Dito - 250 dito 1839					
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5				
Polen, Obligatiën	4				
Aandeelen 1835					
Dito met Loting fl. 500					
Sardinië, te Londen	5				
Denemarken, dito	5				
Peru, dito	4½	60¼			
Grieken, te Londen	5				
Philadelphia, bij *Hope en C°.*	5				
Dito te Londen	6				
Dito Bank		3 5/16	3¼	3 5/16	
Louisiana, te Londen	5				
Brazilië, te Londen 1824	5	92½			
Dito 1843	5	92½			
Grenada, dito à £ 100	2½	16 5/16	16 3/16		
Dito Uitgestelde					
Ecuador	[illegible]				
Mexiko, te Londen £ 100	3	23¼	23	[illegible]	
Dito Onbepaalde	3	23⅛	23	[illegible]	
Venezuela, te Londen	3½				
Dito Uitgestelde	1		9⅞	10	

Onze fondsenmarkt verkeerde heden, ten gevolge van eenige verkooporders, welke in de hoofdsoorten van binnenl. en vreemde effekten geëffektueerd werden, in eene algemeene flaauwe stemming, alleenlijk 1 pCt. Spanje waren zeer vast.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 3 pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 55 13/16	Livorno	2/m.	f 37¾
»	zigt	» 55 15/16	Napels	»	» 81
Bordeaux	2/m.	» 54⅞	Petersburg	»	» 1.75
»	½/m.	» 55¼	Weenen	6/w.	» 26
Madrid	3/m.	» 240	Augsburg	»	» [illegible]
Cadix	»	» 240	Frankfort	»	» 98¼
Seville	»	» 237	Hamburg	2/m.	» 35¼
Bilbao	»	» 238	»	zigt	» 35⅜
Lissabon	»	» 40⅛	Londen	2/m.	» 11,50
Porto	»	» 40⅜	»	zigt	» 11,60
Genua	2/m.	» 45¼	Rotterdam		» ¼

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

- TEXEL, 10 Maart, O. de Haas, Jacqueline en Elize, Tjilatjap, l. v. Falmouth. - G. W. Bakker, Johanna, Bordeaux. - G. Wortelboer, Maria, id. — Gisteren nog: D. Steenveld Sz., Susanna Geertruida, Batavia.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

- BATAVIA, Susanna Geertruida, D. Steenveld Szn. 3600 b. Koffij, 1110 kann. Suiker, 483 sch. Tin, 4 K., 108 kr. Aardolie, 2503 b. Bindrottingen N. H. M.

- TJILATJAP, Jacqueline en Elize, O. de Haas 4380 b. Koffij, 538 k. Indigo, 390 sch. Tin, 3411 b. Bindrottingen N. H. M.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 11 Maart in lading naar:

Keulen	H. Hoogeweg, de Hoop.
Duisburg	W. van Woerkum, Jonge Hendrik.
Ludwighaven, Manheim & Heilbron	M. Schreek, Java.
Mainz	C. Bender, Mainz N°. 8.
Manheim	N. Schneekenberger, de Rhijn.
Dusseld. & Neus	W. J. J. Wilson, Niederrein N°. 11.
Rijnhoogte	KEULEN 9 Maart 7 vt. 10 dm.

Advertentiën.

Provincie Gelderland.

AANBESTEDING

eener nieuw te bouwen

KERK EN PASTORIJ

voor de R. K. Gemeente *HURWENEN.*

Op Woensdag den 22sten Maart 1854, des voormiddags ten elf ure, zal onder nadere goedkeuring, door het Roomsch Katholijk Kerkbestuur van *Hurwenen* in den *Boemelerwaard*, ten huize van den heer A. DECORTIE, publiek worden aanbesteed:

Het bouwen eener nieuwe KERK en PASTORIJ, met de Leverantiën van al de daartoe behoorende materialen.

De Besteding zal plaats hebben bij wijze van inschrijving en daarna bij opbod in massa, ingevolge art. 55 van het bestek, zullende twee uren vóór de Aanbesteding, aanwijzing *in loco* gedaan worden.

Nadere informatien en inlichtingen omtrent bestek en teekeningen, zijn te bekomen bij den daarmede gelasten Architect, den Heer H. VAN TULDER te *Tilburg*, op den 18e, 19e en 20e dierzelfde maand, terwijl het Bestek te bekomen is bij Gebr. VERHOEVEN te *'s Bosch*, voor den prijs van *een gulden.* (3798)

DE PILLEN VAN HOLLOWAY *zijn een beproefd middel voor waterzucht.*

Uittreksel van eenen brief van den heer P. Williams, gedagteekend Melford den 1 Maart 1852. Aan den professor Holloway. »Mijnheer! Dankbaar voor de weldadige uitwerking, die uwe pillen op de ziekte mijner echtgenoote hebben gehad, reken ik het mij tot eenen pligt u daarvan kennis te geven. Kort na de geboorte van haar laatste kind, leed zij aan eene aanmerkelijke opzwelling harer voeten, welke zich langzamerhand over het geheele ligchaam verspreidende, alle blijken van waterzucht aantoonde, vooral daar zij zich in een voor deze ziekte gevaarlijken leeftijd bevond. Zij genoot de beste geneeskundige behandeling, doch te vergeefs. Toen beproefde ik uwe pillen, en ik gevoel mij gelukkig te kunnen zeggen, dat zij door deze volmaakt hersteld is.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20,50.

Potjes Zalf à *f* 0.80, *f* 1 85, *f* 3.00, *f* 7.05, *f* 13.85, *f* 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij B. ADAMA, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtschestraat, N°. 22 te *Amsterdam*, bij A. P. MILIUS te *Utrecht*, en bij J. STRAATMAN, hoofd-depothouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablishment.* (3615)

In eene der steden van de Provincie *Overijssel*, wordt **te Koop** gepresenteerd een **WIJN AFFAIRE**, met **den voorradigen Wijn**, welke, met de noodige kennis gedreven, een burger bestaan kan opleveren. Reflekteerenden vervoegen zich met *franco* brieven onder letter A, bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN, Singel bij de Beulingsluis. (3812)

(3805) Met 1°. Mei eerstkomende wordt te *Rotterdam* gevraagd eene bekwame **KEUKENMEID**, van goede getuigenissen voorzien en van de R. C. Godsdienst; huur *f* 80. Adres met *franco* brieven onder letter M. bij P. T. BRAAM, Boekhandelaar in de Leeuwenstraat, te *Rotterdam.*

Eene jufvrouw van de R. C. Godsdienst, welke ruim tien jaren bij eene fatsoenlijke familie als **HUISHOUDSTER** is werkzaam geweest, waarvan men de beste Informatiën kan erlangen, wenschte met Mei in eene dusdanige betrekking geplaatst te zijn, hetzij hier of elders. Reflecteerende, gelieve zich *franco* te adresseeren onder Lett. A. Z. bureau dezer courant. (3811.)

Bij J. T. SOMMER te *Almelo*, komt van de pers en is alom verzonden:

Dr. MASZL. Het Lijden en sterven van Jezus Christus. — I. Algemeene voorstelling der geschiedenis van het bittere lijden en sterven onzes Heeren JESUS CHRISTUS, in zeven Vaste-Overwegingen. Naar het Hoogduitsch. Met Kerkelijke goedkeuring. Prijs . . . . *f* 0,80.

Deed zich in den tijd bij *enkele* lezers het bezwaar op, dat *de Kruisweg des Heeren* van denzelfden redenaar, in drie jaargangen, elk van zeven Vaste-Overwegingen, de geheele lijdensgeschiedenis, *beschouwd in hare geheimen en zedelijke toepassingen, met betrekking tot onze lijdsomstandigheden* bevattende, hoe uitmuntend en eenig in zijne voordragt dit werk ook wezen moge, toch wegens zijne geleerde inkleeding, en op onzen landaard minder toepasselijke zinspelingen, voor een gemengd gehoor en gewone lezers minder geschikt was, zoo zal bij het hierbij aangekondigd zevental Lijdens-Overwegingen, zeker dit bezwaar bij niemand oprijzen, daar deze Meditatiën zich door zalvende eenvoudig- en duidelijkheid kenmerkend onderscheiden, zoodat de Schrijver zelf van zijnen arbeid getuigt: »Het zou eene dwaasheid »zijn, op eenen weg roem te willen zoeken, op welken »de *alleen* roem- en lofwaardige God, in zijne diepste »vernedering, in het spotgewaad, en hangende aan den »vervloekten kruisbalk, beschouwd en overwogen wordt."

Deze jaargang omvat, zoo als de titel aanduidt, de *geheele Lijdensgeschiedenis*, en maakt dus een *geheel* op zich zelven uit, doch moet, volgens het plan des Schrijvers, tot inleiding dienen eener reeks van 7 jaargangen, welke in eene uitgebreide en voortreffelijke bewerking, het bittere lijden des goddelijken Verlossers — die ware leerschool des Christens — in zijne geringste bijzonderheden uiteenzet, en er al het leerzame uit put, wat er in ligt opgesloten. De op dezen eerstvolgenden jaargang ligt reeds ter perse, en zal nog in den loop van dit jaar in het licht verschijnen. (3797)

(3764) Aan de Geëerde Inteekenaren op de **GEKRUIDE ZIELESPIJS** diene ten berigt, dat heden te zamen zijn verzonden, de *negende* en *tiende portie* van dat werk, met eene *eerste naamlijst van inteekenaren*, aan wier hoofd prijken de namen van **HH. DD. HHW. de Aartsbisschop en Bisschoppen van Nederland.**

De **GEKRUIDE ZIELESPIJS** is verder getiteld: Een **Volks Leer- en Leesboek over de Christ. Godsdienst**, door een Pastoor, *in portien toegediend* en met *Kerkelijke goedkeuring* (van den Zeer Eerw. Heer Deken van Arnhem). Daarvan zagen tot nu toe 10 portien het licht: n°. 1 tot 7 van het 1e deel, met titelplaat van ED. DUJARDIN, en n°. 8 tot 10 van het IIe deel. — Men kan zich steeds voor een' jaargang van zes portien, à *f* 1.00, abonneren bij alle Boekh. en Postkantoren; — en uitgever mag het werk op gezag van bevoegde Eerw. beoordeelaars en blijkens de gunstige vermeldingen in *de Katholiek*, de *Kath. Stemmen* en *de Tijd*, aan groot en klein, arm en rijk, als een nuttig, aangenaam, geestig, oorspronkelijk en eenig Christelijk Volksboek gerust aanbevelen.

Met de bemerking dat het werk, eens geheel kompleet, tevens een geregeld *Catechetisch* werk zal zijn, volgt hier nog de korte inhoud der uitgegevene portien:

TITELVERKLARING in plaats van Voorrede. EERSTE VOORGEREGT. Is godsdienstkennis ook noodzakelijk en verpligtend? TWEEDE VOORGEREGT. Welke zijn de vruchten van kunde en onkunde in de godsdienst? INLEIDING. Wat lezer en schrijver van elkaar te verwachten hebben. EERSTE HOOFDSTUK. Beantwoording der vraag: Wie is Degene die ons het leven heeft gegeven, en welke zijn zijne eigenschappen? I. Bestaan van God. II. Bijzondere openbaring Gods. III Hoe is Gods Openbaring tot ons gekomen? *a.* De H Schrift of Bijbel *b.* Mogen Katholieken den Bijbel lezen? (eene Zamenspraak). IV Hoe is Gods Openbaring tot ons gekomen (vervolg) *a.* de Overlevering. *b.* Brief aan de Lezers. V. Vervolg van het eerste HOOFDSTUK, of beantwoord. der vraag: wie is Degene die, enz.? de EIGENSCHAPPEN GODS. Ie. Almagt. VI. Alomtegenwoordigheid en Alwetendheid Gods. VII. Goedheid Gods, enz.

De Uitgever

ARNHEM 28 Febr. 1854. W. THEOD. MEIJER.

P. S. Hetzij de bestellingen regtstreeks aan den uitgever, of door tusschenkomst van een Boekhandelaar of Postkantoor geschieden, gelieve men die voor enkele Exempl. *franco* te doen.

PRIJS-COURANT DER WIJNEN VAN J. B. L. PICENI.

BIJ HET ANKER EN DE FLESCH.

STERKEN DRANK, LIKEUREN, ENGELSCHE EN BEIJERSCHE BIEREN ENZ.

hieronder vermeld, te bekomen in den kelder op de hoek Kolk en N. Z. Voorburwal, N. 47 en 364.

Lands- en Stads.Imposten (Januarij 1854) zijn in de Prijzen begrepen.

ALLES TEGEN CONTANTE BETALING ZONDER KORTING.

ROODE BORDEAUX WIJNEN.	Ank.	Flesch
Medoc zonder lak	*f* 22	*f* 0.55
„ zwart „	- 24	- 0.60
„ groen „	- 26	- 0.65
„ rood „	- 28	- 0.70
*St. Esèphe	- 32	- 0.80
St. Julien Côte Roti etc.	- 36	- 0.90
Lynch Pauillac et Labarde	- 40	- 1.00
Pommier Agassac	- 44	- 1.10
Villeneuve de Cantemerle	- 44	- 1.10
Château des 3 Moulins etc.	- 50	- 1.25
Barton Langoa St. Julien	- 60	- 1.50
Château Laffitte	- 80	- 2.00
„ Cantenac	- 84	- 2.10
„ Margaux	- —	- 3.00
*WITTE BORDEAUX,	- 38	- 0.95
Ermitage	- 54	- 1.40
Cornas	- 40	- 1.00
BOURGOGNE WIJNEN.		
Beaune	*f* 50	*f* 1.25
Pomard.	- 68	- 1.70
Volnay.	- 72	- 1.80
Nuits	- 90	- 2.25

	Ank.	Flesch.
Chambertin	*f* —	*f* 2.60
Chabli blanc vieux.	- 44	- 1.10
*Witte Wijn A.	- 20	- 0.50
* „ „ B.	- 30	- 0.75
* „ Bergerac	- 44	- 1.10
*Witte Graves.	- 36	0.90
* „ Sauterne	- 36	- 0.90
* „ Musc. Frontignan	- 52	- 1.30
Champagne	- —	- 1 90
„ Mouss 1re qté	- —	- 2.10
„ qté Supe blanc	- —	- 2.25
„ „ „ „	- —	- 2.50
* „ „ „ „	- —	- 3,00
*Port à Port vieux	- 60	- 1.50
* „ „ „	- 72	- 1.80
* „ „ „	- 84	- 2,10
*Xeres of sherry.	- 44	- 1.10
* „ „	- 50	- 1.25
*Tenerif.	- 40	- 1.00
*Madera A.	- 44	- 1.10
* „ B.	- 50	- 1.25
*Dry Madera C.	- 60	- 1.50
* „ „ D.	- 70	- 1.75
* „ „ ☐	- 84	- 2.10

	Ank.	Flesch.
*Spaansche Wijn	*f* 50	*f* 1.25
* „ „	- 60	- 1.50
*Malaga 1re qté	- 44	- 1.10
* „ „	- 50	- 1.25
* „ „	- 60	- 1.50
*Constantia.	- —	- 4.00
*Tintwijn	- —	- 4.00
KRUIDEWIJN.	- 36	- 0 90
Moselwijn	- 32	- 0.80
Bodenheimer Rhijnwijn	- 30	- 0.75
Laubenheimer „	- 30	- 0.75
* 1846 „	. 32	- 0.80
*Niersteiner „	- 36	- 0.90
*Rudesheimer Rhijnwijn	*f* 40	*f* 1.00
Scharlachberger „	- 40	- 1.00
Marcobrunr. en Hochheimr	. 50	- 1.25
Liebfraumilch	- 60	- 1.50
Geisenheimer	- 60	- 1.50
Rauenthr. Bergwr.	- 84	- 2.10
Rudeshr. „	- 84	- 2.10
Johannesberger	- —	- 3.00
Steiberger Cabinetwijn	- —	- 4.00
*Cognac Brandewijn A.	- —	- 1.10
* „ „ B.	- —	- 1.25
* „ „ oude C.	- —	- 1.50

	Ank	Flesch.
* „ „ heel oude D.	*f* —	*f* 2.25
*Witte Fransche Bwijn A.	- —	- 0.70
* „ Barcelona „ B.	- —	- 0.80
* „ „ „ C.	- —	- 0.90
*Voorloop van „ of 3/6	- —	- 1.50
*Armagnac „	- —	- 1.00
*Jamaica Rum en O. I. Arac	- —	- 1.10
*Sir. de Punsch van Rum	- —	- 1.15
* „ „ „ Arak	- —	- 1.25
* „ „ „ Rum	- —	- 1.35
* „ „ „ „	- —	- 1.45
*Slemp Siroop.	- —	- 1.40
*MEE	- —	- 0.30
*Limonade	- —	- 0.90
*Extr. d'Absint Suisse	- —	- 1.65
*Kirschenwasser	- —	- 1.60
Sup. fijn Genua Olie	- —	- 0.90
Bordeaux Azijn	- —	- 0.30
Wijn Azijn	- —	- 0.20
*Beste Genever	- —	- 0.55
*Nieuwe Bessen	- —	- 0.65
*Citroenbitter	- —	- 0.65
*Maag Elixer beste kwalt.	- —	- 0.90
*Hallo, Helva. (of gr. bitt.)	- —	- 0.70
Bisschop Essenz, 't flesje		0.30

ENGELSCHE BIEREN.	Ank.	Flesch.
*Schotsch Ale.	*f* —	*f* 0.63
Brownstout	- —	- 0.60
Lond. Port.	- —	- 0.50
BEIJERSCH BIER	- —	- 0.30
*Jopenbier.	- —	- 1.30
Hollandsch	- —	- 0.15
Gember	- —	- 0.15

FIJNE FRANSCHE LIKEUREN.

*Double Anisette Rouge et Blanc, Curaçao, Persiko, Eau d'Or, Eau d'Argent, Parft Amour, Crème de Vanille, Cr. de Rose; Cr. de Noyaux *f* 1.50.

Cr. de Kirsch, extra Lekker *f* 1.50 per Flesch.

DOUBLE LIKEUREN.

*Persico, Curaçao, Anisette, Framboisen, Peperment, Nagelen, Guldewater, etc. à *f* 1.10 per Flesch.

ORDINAIRE LIKEUREN.

*Witte en Roode Schillen, Anijs, Lawas, Carrewij, Borstwater à 75 cts. per Flesch. Cardemon à 80 en Bessensap à 35 cts. per Flesch.

BEMERKINGEN. Het bovenstaande alles verimpost en gebotteld op Flesschen zijnde, zoo kan het verlangde direkt *franco* aan huis bezorgd worden. Voor buiten Amsterdam zijn de Prijzen *f* 4 per anker minder, vrij aan boord. (NB ledige Flesschen worden tegen 5 Cents en de halve Flesschen à 2½ Ct. per stuk in betaling aangenomen.) Per anker op ½ Fl. met 5% verhooging. — De met * vermelden artikelen zijn ook bij enkele halve Flesschen voor de juiste helft verkrijgbaar.

NB. Alle verdere onkosten van Brievenporten, Vracht van Retourzendingen, van Manden en Flesschen etc., komen ten laste van Committenten, welke tevens herinnerd worden dat de betaling à Contant geschieden moet, of dat de schippers etc. de gelden de eerstvolgende reis mede brengen, zoo het niet betaald is, bij het ontvangen aan boord, hetwelk het verkieslijkst is.

PS. De Kelders zijn open van des morgens 7 tot des Avonds 11 uren. *Voor* en *na* dien tijd vervoege men zich aan het Woonhuis en Slijterij boven den kelder, N°. 47, alwaar de Prijscourant *gratis* te bekomen is.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.